

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (О. Б. Жильцов)
« 01 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Порівняльна спеціальна педагогіка»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 0323/20
_____ (підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 20 р.

Розробники:

Мартинчук Олена Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,

Найда Юлія Михайлівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладач:

Найда Юлія Михайлівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 29.08. 2019 р. № 8

Завідувач кафедри _____ (О.В. Мартинчук)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)

(назва освітньої програми)

29.08. 2019 р.

Керівник освітньої програми _____ (Т.В.Скрипник)

(підпис)

Робочу програму перевірено

02.09. 2019 р.

Заступник директора _____ (Р.О. Павлюк)

(підпис)

Пролонговано:

на 20²⁰/20²¹ н.р. _____ Мартинчук О.В. «24» серпня 20²⁰ р.
Протокол № 13

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Порівняльна спеціальна педагогіка		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	5	-
Семестр	9	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння порівняльним аналізом виникнення, становлення, етапів розвитку і сучасного стану спеціальної освіти за кордоном; оволодіння аналізом змісту сучасних світових педагогічних теорій і концепцій, що сприяє формуванню умінь використання корекційного педагогічного досвіду в сучасній практиці навчання, виховання і соціалізації осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, міжособистісну взаємодію, інформаційно-комунікаційну, креативну, аналітичну, самоосвітню;
- формувати фахові компетентності: організаційну, теоретико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, проєктувальну, консультативну, компетентність у сфері порівняльної спеціальної педагогіки;
- забезпечити набуття практичних навичок при формуванні фахової компетентності проведення компаративних досліджень у сфері спеціальної освіти, на основі міжнародного досвіду та специфіки педагогічної традиції України.

3. Результати навчання за дисципліною:

- уміти демонструвати знання і розуміння основних понять й категорій порівняльної педагогіки, законів, закономірностей розвитку її як науки;
- уміти аналізувати стан, основні тенденції й закономірності розвитку спеціальної освіти в різних країнах; висловити критичні судження щодо досягнень зарубіжної науки з проблем спеціальної педагогіки і

- спеціальної психології; основні інноваційні технології у спеціальній освіті;
- уміти демонструвати розуміння і критичне ставлення до позитивних й негативних аспектів міжнародного педагогічного досвіду, форм й способів взаємозбагачення національних педагогічних культур;
 - уміти сформулювати особливості й стратегічні завдання модернізації спеціальної освіти в Україні та інтеграції України у світовий освітній простір.
 - уміти аналізувати стан і тенденції розвитку системи спеціальної освіти в Україні, ґрунтуючись на закономірностях розвитку освіти в світі;
 - критично мислити щодо використання закордонного досвіду, можливості перенесення його на вітчизняний ґрунт із урахуванням національних особливостей і традицій української школи й освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
«Теоретичні основи та тенденції розвитку порівняльної спеціальної педагогіки»							
Тема 1. Порівняльна спеціальна педагогіка як наука: становлення, розвиток, функції та завдання	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці	10	2	2	-	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	-	-	-	12
Змістовий модуль 2							
«Освітня інтеграція спеціальної та загальної системи освіти. Порівняльний аспект»							
Тема 3. Реформування системи спеціальної освіти в різних країнах світу: загальний огляд, порівняльний аспект	10	2	2	-	-	-	6
Тема 4. Інклюзивна освіта як чинник якості освітніх послуг для всіх дітей. Запровадження принципів універсального дизайну в системі освіти. Дослідження методом вивчення кейсів.	10	2	2	-	-	-	6

Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	-	-	-	12
Змістовий модуль 3 «Тенденції розвитку та виклики сучасної системи спеціальної освіти»							
Тема 5. Становлення і розвиток спеціальної системи освіти в провідних країн світу: Сполучені Штати Америки, Канада, Фінляндія, Японія, Велика Британія та інші. Сучасні тенденції та виклики науки й практики, порівняльний аспект.	22	4	4	-	-	-	14
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	-	-	-	14
Змістовий модуль 4 «Реформування системи освіти в Україні. Роль і місце спеціальної педагогіки»							
Тема 6. Завдання і роль спеціальної педагогіки в умовах реформування системи освіти в Україні. Сучасні дослідження і практика.	10	2	2	-	-	-	6
Тема 7. Компетентності спеціального педагога на сучасному етапі розвитку системи освіти, порівняльний аспект.	10	2	2				6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	-	-	-	12
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього за навчальну дисципліну «Порівняльна спеціальна педагогіка»	120	16	16	-	-	-	50

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

«Теоретичні основи та тенденції розвитку порівняльної спеціальної педагогіки»

Тема 1. Порівняльна спеціальна педагогіка як наука: становлення, розвиток, функції та завдання.

Предмет, завдання та функції порівняльної та спеціальної педагогіки. Основні поняття курсу. Теоретичні основи порівняльної спеціальної педагогіки. Теоретико-методологічні та актуальні практичні проблеми вітчизняної спеціальної освіти і спеціальної педагогіки у зарубіжних країнах. Фактори і умови розвитку спеціальної освіти і спеціальної педагогіки: компаративний аспект. Зв'язок порівняльної спеціальної педагогіки з іншими галузями наукових знань.

Ключові слова: компаративістика, глобалізація, інтеграція, особливі освітні потреби, особливості психофізичного розвитку, назви методів порівняльно-педагогічних досліджень.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 7, 11, 15]

Тема 2. Предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці.

Порівняльна спеціальна педагогіка: предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці, етапи розвитку. Світові тенденції та національні особливості розвитку спеціальної освіти. Стан, закономірності, етапи та тенденції розвитку спеціальної педагогіки у вимірі порівняльних (компаративних) досліджень. Порівняння як універсальний метод, що відкриває «законобагатоманіття». Завдання спеціальної педагогіки на сучасному етапі.

Ключові слова: порівняльний аналіз, методи дослідження, інтеграція, багатоманітність.

Рекомендована основна література [1, 2]

Рекомендована додаткова література [1, 4, 6, 8, 14]

Змістовий модуль 2

**«Освітня інтеграція спеціальної та загальної системи освіти.
Порівняльний аспект»**

**Тема 3. Реформування системи спеціальної освіти в різних країнах світу:
загальний огляд, порівняльний аспект**

Процеси інтеграції спеціальної та загальної педагогіки. Правовий та соціальний підходи як основа для організації освітньої діяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку. Міжнародні тенденції щодо розуміння питань інвалідності. Порівняльний аналіз проблеми інтеграції й інклюзії, роль і місце спеціальної педагогіки.

Роль освіти в умовах глобалізації суспільства. Основні елементи «освіти для соціальної справедливості», концепція доступності освіти для всіх. Діяльність ЮНЕСКО, ВООЗ, ЮНІСЕФ, МВФ та інших міжнародних організацій щодо реформування системи освіти. Сучасні реформи освітньої системи з огляду на процеси світової інтеграції.

Передумови і реформи спеціальної системи освіти у провідних країнах світу – перехід від медичної до соціальної моделі розуміння інвалідності та особливих потреб, орієнтація на індивідуальні потреби учнів, у тому числі учнів з особливими освітніми потребами на прикладі країни Північної Америки, Великобританії, Японії та Фінляндії. Інституції, традиції, політика в сфері спеціальної освіти.

Ключові слова: глобалізація, інтеграція, соціальна справедливість, доступність освіти, медична і соціальна моделі інтеграції

Рекомендована основна література [3, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 9, 10, 12, 16]

Тема 4. Інклюзивна освіта як чинник якості освітніх послуг для всіх дітей. Запровадження принципів універсального дизайну в системі освіти. Дослідження методом вивчення кейсів.

Інклюзивна освіта як чинник якості освітніх послуг для всіх дітей: становлення і розвиток в різних країнах світу, загальні тенденції та особливості. Міжнародні правові документи, закріплення права й свобод осіб з інвалідністю (Саламанкська декларація, Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю).

Система професійної реабілітації, сучасні технічні засоби реабілітації.

Запровадження універсального дизайну в системі освіти, доступність як базовий підхід для забезпечення якісних освітніх послуг. Поняття універсального дизайну. Універсальний дизайн в системі освіти, основні принципи та їх відображення у навчальній діяльності. Поняття доступності, види доступності. Використання принципів доступності при проведенні порівняльних досліджень.

Рання комплексна допомога дітям, які мають ризик відставання у розвитку. Як побудовані системи раннього втручання в різних країнах світу. Формування вітчизняної системи раннього втручання, порівняльні дослідження, проведені з метою виявлення кращої моделі ранньої допомоги для впровадження в Україні.

Роль держаних і недержавних організацій у розвитку системи підтримки дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Ключові слова: інклюзивна освіта, доступність, універсальний дизайн, технічні засоби реабілітації, розумне пристосування, раннє втручання.

*Рекомендована основна література [1, 4]
Рекомендована додаткова література [5, 8, 17]*

Змістовий модуль 3

«Тенденції розвитку та виклики сучасної системи спеціальної освіти»

Тема 5. Становлення і розвиток спеціальної системи освіти в провідних країн світу: Сполучені Штати Америки, Канада, Фінляндія, Японія, Велика Британія та інші. Сучасні тенденції та виклики науки й практики, порівняльний аспект.

Спеціальна освіта в провідних країнах світу (Великобританія, Канада, Сполучені штати Америки, Японія, Австралія, Ізраїль, Німеччина та інші країни Західної Європи): від витоків до сьогодення. Порівняльний аналіз системи спеціальної освіти в різних країнах світу і національні підходи, порук рішень для досягнення європейської інтеграції. Огляд системи освіти кожної країни на основі обраних критеріїв: забезпечення права на освіту, доступність, освітнє середовище, підтримка, підготовка педагогів та інших фахівців.

Ключові слова: доступне середовище, інтеграція, біо-психо-соціальна модель інвалідності.

*Рекомендована основна література [1, 5]
Рекомендована додаткова література [4, 7, 13]*

Змістовий модуль 4
«Реформування системи освіти в Україні. Роль і місце спеціальної педагогіки»

Тема 6. Завдання і роль спеціальної педагогіки в умовах реформування системи освіти в Україні. Сучасні дослідження і практика.

Реформування системи освіти в Україні: національна реформа «Нова українська школа»: компетентності, принципи, етапи освітньої реформи. Завдання і роль спеціальної педагогіки. Міжнародні дослідження та вектори розвитку освіти для формування державної освітньої політики на основі вивчення досвіду різних країн. Національна академія педагогічних наук України, система підготовки педагогічних кадрів.

Ключові слова: єдиний освітній простір, комплексна підтримка, спеціальний супровід.

*Рекомендована основна література [1, 5]
Рекомендована додаткова література [1, 3, 16, 17]*

Тема 7. Компетентності спеціального педагога на сучасному етапі розвитку системи освіти, порівняльний аспект.

Компетентності спеціального педагога для якісної професійної практики. Міжнародні підходи до визначення ключових компетентностей: забезпечення якісної освіти для всіх учнів, міждисциплінарний підхід для знаходження позитивних рішень, управління поведінкою, спеціальна підтримка, робота з батьками, захист прав дітей на освіту, професійний розвиток.

Стандарти спеціальної освіти в США, Канаді та Фінляндії. Відповідність стандартів спеціальної освіти та компетентностей спеціальних педагогів сучасному розвитку освіти інтеграції спеціальної та загальної освіти, інклюзії.

Ключові слова: компетентності спеціальних педагогів.

*Рекомендована основна література [1, 5]
Рекомендована додаткова література [1, 6, 7, 13, 17]*

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Порівняльна спеціальна педагогіка».

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	59	-	59	-	59	-	59
Максимальна кількість балів: 236									
Розрахунок коефіцієнта: $k=236/60=3,93$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та тенденції розвитку порівняльної спеціальної педагогіки

Тема 1. Порівняльна спеціальна педагогіка як наука: становлення, розвиток, функції та завдання (6 год.).

Завдання: складіть термінологічний словник понятійно-категоріального апарату спеціальної педагогіки здійснивши пошук інформації в Інтернеті, на основі контент аналізу за роками: починаючи з сучасних визначень з 2010 до т.ч., та їхні аналоги за роками: 2000-2010 рр., 1991-1999.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Тема 2. Предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці (6 год).

Завдання: визначте, які протиріччя сучасної спеціальної освіти можуть бути вирішені шляхом порівняльних досліджень.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.

2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Змістовий модуль 2. Освітня інтеграція спеціальної та загальної системи освіти. Порівняльний аспект.

Тема 3. Реформування системи спеціальної освіти в різних країнах світу: загальний огляд, порівняльний аспект (6 год.).

Завдання: розкрийте роль ЮНЕСКО у розвитку освітньої політики, спрямованої на забезпечення безперешкодного доступу до освіти, у тому числі міжнародні прогари, проекти і дослідження ЮНЕСКО, результати 48 сесії ЮНЕСКО з питань інклюзивної освіти.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Теми 4. Запровадження універсального дизайну в системі освіти, доступність як базовий підхід для забезпечення якісних освітніх послуг (6 год.).

Завдання: опрацюйте розділи 4 і 5 методичного посібника Софій Н.З. «Універсальний дизайн в освіті» [6]. Дайте визначення поняттю «розумне пристосування» та визначте розумні пристосування для різних нозологічних груп. Визначте вплив універсального дизайну на освітню галузь.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Змістовий модуль 3. Тенденції розвитку та виклики сучасної системи спеціальної освіти.

Тема 5. Становлення і розвиток спеціальної системи освіти в провідних країнах світу: Сполучені Штати Америки, Канада, Фінляндія, Японія, Велика Британія та інші. Сучасні тенденції та виклики науки й практики, порівняльний аспект (14 год.).

Завдання:

А) опрацювати статтю Локшина О. Історія та методологія порівняльно-педагогічних досліджень. Тенденція як категорія порівняльної педагогіки - Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/7118/1/18585-27831-1-SM.pdf> Скласти карту знань.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.

2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Б) Оберіть одну країну на вибір (Великобританія, Канада, Сполучені штати Америки, Австралія, Ізраїль, Німеччина, Франція, Іспанія, Фінляндія, Норвегія, Шотландія, Японія, Китай) зробіть огляд системи підготовки педагогів спеціальної освіти: заклади освіти, тривалість навчання та рівні, основні компетентності, працевлаштування та інше.

Критерії оцінювання:

4. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
5. Здатність до критичного мислення – 1 б.
6. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Змістовий модуль 4. Реформування системи освіти в Україні. Роль і місце спеціальної педагогіки.

Теми 6. Завдання і роль спеціальної педагогіки в умовах реформування системи освіти в Україні. Сучасні дослідження і практика (6 год.).

Завдання: складіть список вітчизняних електронних видань в галузі спеціальної освіти. Визначте в яких з них є рубрики, що розкривають тенденції розвитку спеціальної освіти за кордоном. Виберіть одне з ел.видань та проанотуйте зміст однієї статті щодо міжнародного досвіду спеціальної освіти.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

Тема 7. Компетентності спеціального педагога на сучасному етапі розвитку системи освіти, порівняльний аспект (6 год.).

Завдання: виберіть одну з тем представлених нижче; здійсніть пошук в мережі Інтернет інформації за обраною темою (2017-2019 рр.); зробіть анотацію змісту матеріалу (включаючи джерело розміщення інформації); визначте актуальність для практичного застосування, обґрунтуйте свою точку зору.

- Досвід щодо створення доступного середовища для життєдіяльності та безбар'єрності середовища в Україні.
- Сучасні технічні засоби реабілітації на допомогу дітям і молоді з інвалідністю, особливими потребами.
- Досвід організації професійної допомоги (спеціальна освіта або реабілітація) особам з інвалідністю або особливими потребами в Україні.
- Досвід розвитку системи раннього втручання в Україні.
- Досвід допомоги особам з інтелектуальною недостатністю в Україні.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі спеціальної порівняльної педагогіки – 2 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
Змістовий модуль «Теоретичні основи та тенденції розвитку порівняльної спеціальної педагогіки»			
МКР 1	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне;	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
	Друге завдання: практичне	2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	10 балів
		3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів
Змістовий модуль «Проблеми і перспективи освітньої інтеграції осіб з особливими освітніми потребами, компаративний контекст».			
МКР 2	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне;	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
	Друге завдання: практичне	2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з	10 балів

		організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	
		3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів
Змістовий модуль 3. Тенденції розвитку та виклики сучасної системи спеціальної освіти.			
МКР 3	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне; Друге завдання: практичне	1.Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 алів
		2.Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	10 алів
		3.Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів
Змістовий модуль 4. Реформування системи освіти в Україні. Роль і місце спеціальної педагогіки.			
МКР 4	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне; Друге завдання: практичне	1.Здатність продемонструвати знання змісту модуля	11 алів
		2.Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного	11 алів

		розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	
		3.Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмова.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 10 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 20 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента професійних компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання репродуктивного і аналітичного характеру

1. Предмет, задачі порівняльної спеціальної педагогіки, її зв'язок з іншими науками
2. Назвіть й охарактеризуйте основні етапи розвитку порівняльної спеціальної педагогіки
3. Історичні передумови формування й розвитку порівняльної педагогіки
4. Основні напрями впровадження міжнародних наукових досліджень у практику педагогічної діяльності.
5. Методологія і методи порівняльної спеціальної педагогіки. Поняття компаративні дослідження
6. Методи компаративних досліджень у спеціальній педагогіці та систематизація тенденцій розвитку спеціальної педагогіки у різних країнах світу.
7. Порівняльна спеціальна педагогіка як механізм вирішення специфічних завдань, що відносяться до спеціальної освіти.
8. Труднощі компаративних досліджень у спеціальній педагогіці.

9. Фактори та умови розвитку спеціальної освіти та спеціальної педагогіки: компаративний аспект
10. Зарубіжна педагогіка про роль та значення порівняльних досліджень
11. Внесок вітчизняної педагогіки у розвиток порівняльної педагогіки
12. Місце спеціальної порівняльної педагогіки у системі педагогічних знань.
13. Реформування системи освіти в сучасному світі: глобальні та регіональні тенденції
14. Основні тенденції розвитку освіти в світі.
15. Освітня інтеграція, тенденції та виклики.
16. Роль держави та громадянського суспільства в управлінні освітою в зарубіжних країнах
17. Інтеграційні процеси системи освіти у сучасному світі, місце і роль спеціальної педагогіки в оновленні підходів до навчання дітей з особливими освітніми потребами
18. Діяльність міжнародних організацій в сфері освіти, визначення стратегічних напрямів розвитку (ЮНЕСКО та інші).
19. Розвиток системи раннього втручання в різних країнах світу: загальні тенденції й виклики
20. Проблеми інтеграції та інклюзивної освіти на сучасному етапі розвитку освіти.
21. Дайте характеристику методології «інформаційної компаративістики»
22. Визначте, які протиріччя традиційної методології порівняльної педагогіки допомагають подолати сучасна компаративістика
23. Які підходи до розвитку спеціальної освіти можна виділити на сучасному етапі з досвіду Західноєвропейських країн (Великобританія, Німеччина, Іспанія, Португалія)? Обґрунтуйте їх особливості.
24. Які підходи до розвитку спеціальної освіти можна виділити на сучасному етапі з досвіду Західноєвропейських країн (Італія, Франція, Голландія, Австрія)? Обґрунтуйте їх особливості.
25. Які підходи до розвитку спеціальної освіти можна виділити на сучасному етапі з досвіду Північно-Американських країн? Обґрунтуйте їх особливості.
26. Які підходи до розвитку спеціальної освіти можна виділити на сучасному етапі з досвіду Східних країн (Японії та Китаю)? Обґрунтуйте їх особливості.
27. Які підходи до розвитку спеціальної освіти можна виділити на сучасному етапі з досвіду Північної Європи країн (Фінляндія, Данія, Швеція та Норвегія)? Обґрунтуйте їх особливості.
28. Чи поділяєте ви, точку зору, що а) інклюзивна освіта з часом витіснить спеціальну освіту; б) інклюзивна і спеціальна освіта обумовлюють існування одна одної; в) спеціальна освіта є пріоритетною, в той час як інклюзивна освіта є додатковою системою до загальної освіти ? Обґрунтуйте свою точку зору.

29. Зазначте переваги і виклики, які стоять перед спеціальною освітою щодо її інтеграції з системою масової освіти. Обґрунтуйте свою точку зору.

30. Зробіть порівняльний аналіз переваг та викликів системи раннього втручання на прикладі країн Північно-Америци.

31. Зробіть порівняльний аналіз переваг та викликів системи раннього втручання на прикладі Західноєвропейських країн.

32. Зарубіжний досвід спеціальної педагогіки його значення для розвитку вітчизняної системи.

33. Назвіть характерні риси системи вищої освіти Європейських країн. В чому їх переваги та можливі виклики у порівнянні з системою вищої освіти України.

34. У чому, на ваш погляд, полягає безпрецедентна увага до проблем якості освіти у вищій школі за останні десятиліття?

35. Визначте основні проблеми взаємодії спеціальної і загальної освіти на основі досвіду зарубіжних країн, які шляхи вирішення цих проблем пропонуються, які уроки цього досвіду можуть бути застосовані у вітчизняній практиці

36. Особливості надання педагогічної підтримки людям (утому числі дітям) з особливим потребами в країнах Західної Європи та Україні.

37. Визначте сучасні тенденції та інноваційні підходи до формування освітньої політики осіб з порушеннями психофізичного розвитку на міжнародному рівні.

38. Поняття доступності та універсальності в сфері освіти. Використання принципів доступності при проведенні порівняльних досліджень.

39. Діяльність ЮНЕСКО, концепція доступності освіти для всіх.

40. Порівняльний аналіз проблеми інтеграції й інклюзії, роль і місце спеціальної педагогіки.

Питання практичного характеру

Проаналізувати стан спеціальної освіти в одній з країн (США, Канада, Австралія, Японія, Китай, Норвегія, Фінляндія, Великобританія, Нідерланди, Німеччина, Італія, Іспанія, Португалія, Франція, Литва, Австрія, Швеція)

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка з дисципліни «Порівняльна спеціальна педагогіка»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., практичні заняття -2 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 50 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Теоретичні основи та тенденції розвитку порівняльної спеціальної педагогіки		Освітня інтеграція спеціальної та загальної системи освіти. Порівняльний аспект		Тенденції розвитку та виклики сучасної системи спеціальної освіти	Реформування системи освіти в Україні. Роль і місце спеціальної педагогіки	
Кіл. балів за модуль	59 балів		59 балів		59 балів	59 балів	
Теми	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Порівняльна спеціальна педагогіка як наука: становлення, розвиток, функції та завдання(1 б.)	Предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці (1 б.)	Реформування системи спеціальної освіти в різних країнах світу: загальний огляд, порівняльний аспект (1 б.)	Інклюзивна освіта як чинник якості освітніх послуг для всіх дітей. Запровадження принципів У в системі освіти (1 б.)	Становлення і розвиток спеціальної системи освіти в провідних країн світу: США, Канада, Фінляндія, Японія, Велика Британія та інші. Сучасні тенденції та виклики науки й практики, порівняльний аспект (2 б.)	Завдання і роль спеціальної педагогіки в умовах реформування системи освіти в Україні. (1 б.)	Компетентності спеціального педагога на сучасному етапі розвитку системи освіти, порівняльний аспект (1 б.)
Теми семінар. занять	Порівняльна спеціальна педагогіка як наука: становлення, розвиток, функції та завдання (1 б.)	Предмет, задачі, методологія й методи компаративних досліджень в спеціальній педагогіці (1 б.)	Реформування системи спеціальної освіти в різних країнах світу: загальний огляд, порівняльний аспект (1 б.)	Інклюзивна освіта як чинник якості освітніх послуг для всіх дітей. Запровадження принципів УД в системі освіти (1 б.)	Становлення і розвиток спеціальної системи освіти в провідних країн світу: США, Канада, Фінляндія, Японія, Велика Британія та інші. Сучасні тенденції та виклики науки й практики, порівняльний аспект (2 б.)	Завдання і роль спеціальної педагогіки в умовах реформування системи освіти в Україні.	Компетентності спеціального педагога на сучасному етапі розвитку системи освіти, порівняльний аспект (1 б.)
Робота на сем. зан.	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	10 балів
Сам. роб.	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)	

Всього: 236 балів. $K=236/60=3,93$

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Байда Л.Ю. Інвалідність та суспільство: навч.-метод. посіб. / Л.Ю.Байда, О.В. Красюкова-Еннс, С.Ю. Буров та ін. / За заг. ред. Л.Ю.Байди, О.В.Красюкової-Еннс. – К., 2012. – 216 с. Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/36/>
2. Васюк О. В. Порівняльна педагогіка : підруч. / Оксана Вікторівна Васюк. – Київ – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2016. – 408 с. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u155/vasuk_porivnalna_pedagogika_0.pdf
3. Назарова Н.М. Порівняльна спеціальна педагогіка: навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.academia/ftp_share/_books/fragments/fragment_16017.pdf
4. Універсальний дизайн в освіті: посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 76 с.– Режим доступу: <http://ussf.kiev.ua/282/1>
5. Формування політики раннього втручання: тренінгів модуль (Кол. авт.: Байда Л.Ю., Павлова Є.Б., Іванова О.Л., Кукуруза Г.В. –К., 2017. – 62с. – Режим доступу: <http://rvua.com.ua/media/399/887f6cc572ca029233d9533cb90bfa78.pdf>

Додаткова:

1. Білер М. Проблеми освіти та реабілітації осіб з інвалідністю у вищих навчальних закладах – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis.pdf
2. Галус О. М. Порівняльна педагогіка : навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. пед. навч. закл. / О. М. Галус, Л. М. Шапошнікова. – Київ : Вища шк., 2006. – 215 с.
3. Загальна декларація прав людини – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/snow/995_015.
4. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта : реалії та перспективи : монографія / Алла Анатоліївна Колупаєва. – Київ : Саммит Книга, 2009. – 272. с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/708183/2/Інклюзивна%20освіта%20реалії%20та%20перспективи.pdf>
5. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
6. Локшина О. Історія та методологія порівняльно-педагогічних досліджень. Тенденція як категорія порівняльної педагогіки/ О.Локшина// Порівняльно-педагогічні студії. – 2011. – № 2/8. – С. 5– 12. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/7118/1/18585-27831-1-SM.pdf>

7. Локшина О. Професіоналізація порівняльної педагогіки в Україні: здобутки і виклики у вимірі педагогічної компаративістики у зарубіжжі / О. Локшина // Порівняльно-педагогічні студії. – 2014. – № 6. – С. 5– 12. – Режим доступу: <http://bit.ly/1NY5HLe>
8. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія / О. В. Мартинчук. – К.: Вид-во учбової літератури, 2018. – 420 с. (на кафедрі)
9. Ничкало Н. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання / Н. Ничкало // Порівняльна професійна педагогіка. – 2011. – № 1. – С. 6–18. – Режим доступу: <http://khnu.km.ua/root/res/2-7001-11.pdf>
10. Нос Л. С. Професійна підготовка вчителя початкової школи в Канаді: навч. посібник / Любов Степанівна Нос. – Львів: Бібльос, 2012. – 93 с.
11. Огнев'юк В.О. Філософія освіти та її місце в структурі наукових досліджень феномену освіти / Віктор Олександрович Огнев'юк // Освітологія = Oswiatologia : пол.-укр. щорічник укр.-пол. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Вища пед. школа Спілки польських вчителів; головний ред.: В. О. Огнев'юк, Т. Левовицький, С. О. Сисоєва. - Київ : Едельвейс, 2012. – Вип. 1. – С. 69-75
12. Порівняльна педагогіка / Упоряд.: І. М. Богданова та ін. – О.: ПДПУ ім. К. Д.Ушинського, 2000. – 164 с.
Пуховська Л.П. Сучасні стратегії формування професіоналізму вчителів у різних освітніх системах: порівняльний аналіз / Людмила Пуховська // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсонський держ. пед. ун-т. – Херсон : ХДПУ, 2002. – Вип. 41. – Ч. 1. – С. 35-40.
13. Рібцун Ю. В. Сучасні тенденції спеціальної дошкільної освіти. – Режим доступу: lib.iitta.gov.ua/5831/1/.
14. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник / Сбруєва А. А. – 2-ге вид., стереотип. – Суми : Університетська книга, 2005. – 320 с.
15. Філософія освіти : хрестоматія : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / уклад. : В. О. Огнев'юк , О. М. Кузьменко. – Київ : 2014. – 506 с.
16. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. М.М. Чепіль. – К. : Академвидав, 2014. – 216 с. (Серія «Альма-Матер»)
17. Чижик В. В. Організація навчального процесу студентів з інвалідністю : метод. посіб. для викладачів /В. В. Чижик, А. М. Середюк, І. Я. Іванюк [та ін.]. – Луцьк : ПВД Твердиня, 2011. – 75 с.